

Tijd voor vertrouwen

Inzetbrief cao-onderhandelingen primair onderwijs 2018

Met deze inzetbrief en de brieven van uw kant starten we het cao-overleg voor een CAO PO 2018 en verder. We kijken uit naar constructieve en effectieve besprekingen. We willen de gezamenlijke lijn die we in het afgelopen jaar met elkaar vonden, voortzetten en inzetten om tot afspraken te komen die tegemoetkomen aan zoveel mogelijk van onze gemeenschappelijke wensen en die uitdrukking geven aan onze gemeenschappelijke belangen.

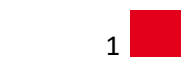
Een van de belangrijkste uitdagingen in het primair onderwijs op dit moment is het bestrijden van het lerarentekort. Cruciaal daarbij is het zo aantrekkelijk mogelijk maken van het beroep leraar. Dat vereist dat de randvoorwaarden voor het werk goed geregeld zijn, zoals goede arbeidsvoorwaarden. Maar uiteindelijk wordt het lerarenberoep vooral aantrekkelijk door te vertrouwen op de leraar als professional. Vertrouwen dat hij weet wat er nodig is om goed onderwijs voor zijn leerlingen te geven en welke (school)ontwikkelingen daarvoor nodig zijn. Vertrouwen dat de leraar bereid en in staat is om zelf te bepalen hoe hij zijn werk het beste kan uitvoeren en wat hij daarvoor nodig heeft. Vertrouwen dat het team van leraren, medewerkers en hun schoolleider het beste kan bepalen wat er nodig is om de school vooruit te helpen. En vertrouwen dat het schoolbestuur samen met de scholen staat voor goed onderwijs. Het onderwijs is uiteindelijk zo goed als de professionals om de leerling. We staan samen voor goed onderwijs.

Een beter salaris

Leraren zijn hoog opgeleide professionals die een eerlijk salaris verdienen. Het salaris in het primair onderwijs is nu laag in vergelijking met het salaris in andere sectoren zoals bijvoorbeeld het voortgezet onderwijs. En dat terwijl de functie leraar in het primair onderwijs de afgelopen jaren steeds zwaarder is geworden.

De politiek heeft door de acties van het PO-front structureel 270 miljoen euro ter beschikking gesteld aan de sector om de arbeidsvoorwaarden te moderniseren en de beloning van de leraren te verbeteren. Wij willen garanderen dat dit geld ook volledig bij de leraar terecht komt en zullen daarom volledige transparantie bieden over de besteding van deze middelen. 270 miljoen is niet voldoende om de beloning in het primair onderwijs op alle punten op een vergelijkbaar niveau te brengen met de beloning in het voortgezet onderwijs. We zullen dus keuzes moeten maken bij de besteding van dit geld, want voor dit doel is meer geld niet beschikbaar. De PO-Raad zet in op een nieuw en modern loongebouw, waarbij we de volgende uitgangspunten hanteren:

- Het loongebouw biedt een eerlijk en rechtvaardig salaris, waarbij gelijk werk gelijk wordt beloond. Binnen de sector, maar ook ten opzichte van bijvoorbeeld het voortgezet onderwijs;
- Het loongebouw is transparant, simpel en overzichtelijk;
- Het loongebouw biedt carrièremogelijkheden en beloont ontwikkeling.

Concreet leidt dit tot de volgende inzet:

- We werken toe naar één loongebouw voor al het personeel in het primair onderwijs, in plaats van aparte loongebouwen voor (onderwijs)ondersteuners, leraren en schoolleiding. Dit zorgt ervoor dat het loongebouw overzichtelijker en transparanter wordt, maar ook dat het loongebouw eerlijker wordt. Het salaris is dan immers niet meer afhankelijk van de soort functie die je uitoefent, maar van de zwaarte van de functie die je uitoefent. Hierbij houden we aandacht voor de belangen van schoolleiders en onderwijsmedewerkers. Om die beweging naar één loongebouw af te maken, is meer geld nodig dan 270 miljoen euro;
- Als we tot overeenstemming kunnen komen over nieuwe functiebeschrijvingen en over een nieuw loongebouw, wordt alle leraren een hogere functie en bijbehorend hoger salaris aangeboden. Omdat het werk dat zij nu al doen, beter – en vooral eerlijker – wordt beschreven en gewaardeerd;
- Het creëren van een reeks voorbeeldfuncties zorgt er ook voor dat leraren kunnen doorgroeien van de ene functie naar de andere. Daarmee worden carrièremogelijkheden gecreëerd voor leraren, waarbij zij ook voor de klas kunnen blijven staan. Dit biedt meer carrièremogelijkheden dan de huidige functiemix;
- De toeslagen die nu in de cao staan, worden opgenomen in het salaris. Dit maakt het loongebouw simpeler en transparanter. De vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en uitkering op de dag van de leraar blijven apart bestaan;
- Bij vergelijkend onderzoek naar salarissen in andere sectoren zien we dat de salarissen in het primair onderwijs achterblijven. Dit geldt voornamelijk voor leraren aan het einde van de salarisschaal; het startsalaris in het primair onderwijs wijkt minder af. Wij zetten daarom in op een sterkere verhoging van het salaris aan het eind van de salarisschalen. Alle leraren zullen er in het nieuwe loongebouw op vooruit gaan, maar leraren die langer in het onderwijs werken, gaan er meer op vooruit dan starters.

Gewoon het werk kunnen doen

Leraren zijn professionals en deskundig op het gebied van onderwijs. Zij willen het beste onderwijs kunnen geven aan hun leerlingen en vooral gewoon hun werk kunnen doen. Zij zijn hoog opgeleid en stellen hoge eisen aan het onderwijs dat zij hun leerlingen bieden en zij hebben daarbij hoge ambities. Om leraren in staat te stellen hun werk goed te kunnen doen, is het belangrijk dat werkdruk op scholen wordt aangepakt. Met name in het belang van de leraren zelf, maar als we de werkdruk goed aanpakken, zullen zij ook meer tijd en ruimte hebben om de hoge ambities die ze hebben voor hun leerlingen, waar te maken. De overheid heeft 430 miljoen euro beschikbaar gesteld om de werkdruk aan te pakken. Dat is ook nodig, want uit meerdere onderzoeken blijkt dat de werkdruk in het primair onderwijs hoog is.

Er is meer nodig dan alleen geld: professionele organisaties, goede bestuurders en schoolleiders. Bestuurders zijn verantwoordelijk voor het personeels- en kwaliteitsbeleid: de randvoorwaarden om een goed werkklimaat mogelijk te maken. Schoolleiders realiseren het goede werkklimaat in de scholen en bevorderen en bewaken goede arbeidsomstandigheden waaronder het verlagen van de werkdruk. De sector heeft haar eigen professionalisering hoog op de agenda staan. Het accent zal de komende jaren liggen op werkdrukbeheersing. Bestuurders stimuleren en faciliteren de professionalisering van zichzelf, hun schoolleiders en teams. De code Goed bestuur is een levend document dat een leidraad vormt voor het professioneel handelen van bestuurders.

Werkdruk kan veel verschillende oorzaken hebben en daarmee ook evenzoveel verschillende oplossingen. Te denken valt aan het anders organiseren van het onderwijs, het verminderen van de lessentaak van de leraar, het verkleinen van klassen, het aanstellen van een onderwijsassistent of een conciërge. Ook cursussen, trainingen, een goed werkend ICT-systeem en meer digitale toepassingen voor het onderwijs kunnen bijdragen aan het verlagen van de werkdruk. Omdat de oplossing per school en per persoon heel verschillend kan zijn, willen wij geen centrale afspraken maken over hoe het geld voor werkdrukverlaging het beste kan worden ingezet. Leraren en teams, in samenwerking met het schoolbestuur, zijn het beste in staat om te bepalen welke maatregelen tegen werkdruk op hun eigen school het beste werken.

Concreet leidt dit tot de volgende inzet:

De aanpak van werkdruk moet vorm krijgen in teams op scholen. De extra middelen die het kabinet ter beschikking stelt voor de beheersing van werkdruk, komen daarom ter beschikking aan teams in scholen. Zij kiezen zelf welke maatregelen er in hun school worden genomen om de werkdruk te verminderen. Om te garanderen dat het geld daadwerkelijk wordt ingezet om de werkdruk te verminderen, wordt op iedere school het gesprek gevoerd over de knelpunten die werknemers ervaren en de oplossingen die zij hierbij voorzien. Dit gesprek vindt plaats in het gehele team van leraren, schoolleider en overig personeel. Op basis van het gesprek in de teams wordt door de schoolleiding en/of schoolbestuur een bestedingsplan opgesteld voor de besteding van de werkdrukmiddelen. In de CAO PO 2018 wordt daarbij vastgelegd dat de personeelsgeleding van de MR instemmingsrecht heeft op dit bestedingsplan.

Een moderne cao, zonder onnodige regels

Leraren hebben professionele ruimte nodig om hun vak te kunnen uitoefenen. Dat betekent ook dat leraren zelf moeten kunnen meepraten over de organisatie van het werk en hun eigen arbeidsvoorwaarden. De cao moet dus niet alles in regels voorschrijven. Wij willen een cao die uitgaat van vertrouwen. Van schoolbesturen die vertrouwen hebben in schoolleider en leraren. En leraren en schoolleiders die vertrouwen hebben in hun schoolbestuur. We willen een cao die eenvoudig, begrijpelijk en uitvoerbaar is en die ruimte biedt aan leraren(teams), schoolleiders en schoolbesturen. Daarbij is het niet de bedoeling dat de arbeidsvoorwaarden verslechteren. Het is de bedoeling dat er op scholen en binnen schoolbesturen afspraken kunnen worden gemaakt die passend zijn. Niet elke school is immers hetzelfde. Sociale partners moeten daarvoor het veld het vertrouwen geven dat als er regels worden geschrapt, de sector daar op een verstandige en professionele manier invulling aangeeft.

Concreet leidt dit tot de volgende inzet:

- We willen een cao die het noodzakelijke regelt, maar geen onnodige regels bevat;
- We gaan uit van de wettelijke bepalingen en bekijken kritisch wat daaraan moet worden toegevoegd;
- Daarbij wordt ook gekeken naar cao's van sectoren dichtbij het primair onderwijs (voortgezet onderwijs, welzijn en kinderopvang). Samenwerking tussen de sectoren wordt niet belemmerd door de CAO PO;
- De cao moet ruimte laten om passende afspraken te maken;
- We willen een cao die eenvoudig, begrijpelijk en uitvoerbaar is.

Bovenwettelijke uitkeringen

In het regeerakkoord staat een voorwaarde voor het vrijmaken van de financiële middelen: sociale partners in het primair onderwijs moeten de bovenwettelijke uitkeringen in de sector normaliseren. Wij gaan graag met vakbonden het gesprek aan om te kijken hoe we aan deze uitdaging vorm kunnen geven.

Overige punten

We willen het onderwijspersoneel een generieke loonsverhoging bieden die vergelijkbaar is met wat in onze omgeving gebeurt en die past bij onze financiële mogelijkheden.

In een krappe arbeidsmarkt hebben we alle leraren nodig die we kunnen inzetten. Daarvoor hebben we goede arbeidsvoorwaarden nodig, maar ook verruiming van de kaders van de WWZ. Vervanging is immers van belang voor de continuïteit van het onderwijs. Een deel van de vervangingen wordt geregeld in vaste contracten. Door vervangingswerk meer te integreren in de reguliere werkzaamheden, kan dit mogelijk nog worden versterkt. Voor het sluitstuk van het vervangingsvraagstuk is echter alsnog voldoende flexibiliteit nodig.

In het regeerakkoord is een afspraak gemaakt om tot een uitzondering te komen op de ketenregeling bij vervanging wegens ziekte voor het primair onderwijs. Deze wetswijziging zal nog even op zich laten wachten. Wij willen daarom met vakbonden afspreken dat schoolbesturen voor de invoering van de wet al zoveel mogelijk dezelfde mogelijkheden hebben als wanneer de wet is ingevoerd.

Daarnaast is het noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de cao aansluit bij arbeidsrechtelijke ontwikkelingen zoals die zijn aangekondigd in het regeerakkoord en op de normalisering van de ambtenaar.

Ten slotte

We komen tot het beste onderwijs door samenwerking van alle professionals. Hierin heeft ieder zijn eigen rol: de leraar, de ondersteuner, de schoolleider en de schoolbestuurder.

Deze inzetbrief draait om vertrouwen. Vertrouwen dat we elkaar moeten geven in de sector, maar ook dat de politiek aan de sector geeft. Bij vertrouwen hoort verantwoording afleggen. De leraar over zijn professioneel handelen en het schoolbestuur over de geleverde onderwijskwaliteit in zijn organisatie en uiteraard over de besteding van het door de regering beschikbaar gestelde extra geld. Met elkaar is de sector verantwoordelijk en aanspreekbaar op de beste kwaliteit.

Het primair onderwijs is in 2017 volop in actie geweest.

Daarbij is het nog duidelijker geworden: onze schoolbesturen willen het samen met de leraren doen, ze willen niet tegenover, maar naast de leraren staan. Het gezamenlijke doel daarbij is en blijft goed onderwijs voor alle leerlingen.